

Nr IOS9.4511.60.2021.PW.1

Warszawa, 13.10.2021 r.

Dotyczy: konsultacje społeczne aPGW

**Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
ul. Żelazna 59A
00-848 Warszawa**

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. jako zarządca infrastruktury kolejowej w rozumieniu ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym w nawiązaniu do trwających do 14 października 2021 r. konsultacji społecznych aktualizacji planów gospodarowania wodami (dalej aPGW) informują, że zapisy zawarte w tych dokumentach mogą mieć wpływ na sieć linii kolejowych.

Zapisy ujęte w dokumentach aPGW mogą wpływać na warunki techniczne projektowanych linii kolejowych oraz generować koszty na etapie utrzymania linii, mimo że w aPGW w rozdziałach dotyczących identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i oceny ich wpływu na jednolite części wód nie zaprezentowano danych wskazujących na negatywne oddziaływanie linii kolejowych.

Interakcja pomiędzy liniami kolejowymi i zagadnieniami zawartymi w aPGW przejawiać się będzie głównie na etapie uzyskiwania przez zarządcę infrastruktury kolejowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zastępujących ocenę wodnoprawną i pozwoleń wodnoprawnych na potrzeby realizowanych inwestycji kolejowych. Na etapie przygotowania wniosków o wydanie tych decyzji należy przeprowadzić analizy wpływu linii kolejowych na cele środowiskowe jednolitych części wód i brak ich oddziaływania lub zgodność z zaplanowanymi w aPGW działaniami w ramach danej jednolitej części wód. Realizacja tego zadania byłaby łatwiejsza dla inwestora i pracowników organu administracji prowadzącego postępowanie w sprawie ww. decyzji gdyby aPGW zawierały odpowiednio ujęte informacje o braku negatywnego oddziaływania linii kolejowych.

Nie podlega wątpliwości, że analiza wpływu linii kolejowych na cele środowiskowe jednolitych części wód powinna być przeprowadzana na poziomie konkretnych fragmentów linii kolejowych. Wiążący charakter aPGW jako jednego z najważniejszych dokumentów planistycznych w gospodarce wodnej powinien odpowiednio uwzględniać w ujęciu ogólnym aspekt kluczowej krajowej infrastruktury transportowej w postaci linii kolejowych, który następnie odpowiednio będzie przenoszony do analiz dotyczących konkretnych lokalizacji.

Mając na uwadze powyższe PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. wnoszą o zmodyfikowanie zapisów w aPGW w zakresie aspektów związanych z liniami kolejowymi oraz właściwym uwzględnienie obecnie obowiązujących przepisów prawa i ich planowanych zmian.

Kluczowe aspekty zostały zaprezentowane w załączniku do pisma. Nieuwzględnienie zmian w proponowanym zakresie może skutkować trudnościami w uzyskiwaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwoleń wodnoprawnych i co będzie się wiązało z opóźnieniem procesu inwestycyjnego.

DYREKTOR
Biuro Ochrony Środowiska
Ewa Makosz

Do wiadomości: Ministerstwo Infrastruktury, Departament Kolejnictwa

Opracował: Przemysław Winiarek, tel. +48 22 473 25 23, 514 897 533

Uwagi zaprezentowano w układzie rozdziałów z aPGW dorzecza Wisły. Wnosi się o wprowadzenie zmian w aPGW dla pozostałych obszarów dorzeczy w adekwatny sposób.

1. Dotyczy rozdziałów aPGW:

- „Wykaz wielkości emisji i stężeń substancji priorytetowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 114 ustawy Prawo Wodne oraz innych substancji powodujących zanieczyszczenie, dla których zostały określone środowiskowe normy jakości”
- „Podsumowanie identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i oceny ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych”.

Wnosi się o jednoznaczne zapisanie w aPGW, że odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych z linii kolejowych nie zostało zdiagnozowane jako zagrożenie dla jednolitych części wód. Prezentowanie takich zapisów za aPGW we wnioskach o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i pozwoleń wodnoprawnych będzie stanowiło konkretną informację w postępowaniu administracyjnym dotyczącym inwestycji kolejowych.

Za powyższym przemawiają następujące aspekty:

- 1) Zgodnie z §17 ust. 2 *Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych* wody opadowe lub roztopowe z linii kolejowych mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, bez oczyszczania. Ustawodawca uznał zatem, że wody opadowe lub roztopowe z linii kolejowych nie stanowią zagrożenia dla środowiska wodnego i mogą być odprowadzane bez oczyszczenia.
- 2) W aPGW nie przedstawiono wyników badań, w tym wyników pochodzących z monitoringu wód wskazujących, że wody opadowe lub roztopowe z linii kolejowych stanowią zagrożenie dla jednolitych części wód.
- 3) PKP Polskie Linie Kolejowych S.A. dysponuje wynikami badań wód opadowych lub roztopowych z **1456** próbek pobranych w **646** różnych lokalizacjach na **59** liniach kolejowych pobieranych latach 2011-2020. Badania wykonywane były przez akredytowane laboratoria zgodnie z wymaganymi prawem metodykami. Próbkę wód pobierane były na liniach kolejowych przed przebudową i na liniach kolejowych, na których zakończył się proces przebudowy i rozpoczęto właściwą eksploatację linii kolejowej. Próbkę wód pobierane były na liniach kolejowych o różnym natężeniu ruchu kolejowego. Jakość wód opadowych lub roztopowych z linii kolejowych wyrażona zawartością węglowodorów ropopochodnych wskazują na ich bardzo dobrą jakość. Zawartość węglowodorów ropopochodnych nigdy nie przekroczyła 15 mg/l, w przeważającej ilości wyniki badań były na poziomie poniżej granicy oznaczalności metod jakimi był badany dany parametr.
- 4) Linie kolejowe w odróżnieniu od dróg kołowych udostępniane są na specjalnych warunkach. Przejazd pociągów jest ściśle nadzorowany, dopuszczane do ruchu mogą być tylko pojazdy i wagony sprawne technicznie, które przechodzą określone w przepisach prawa przeglądy eksploatacyjne. Zarządca infrastruktury zobowiązany jest posiadać procedury reagowania w sytuacjach kryzysowych. Powyższe wpływa na bezpieczeństwo ruchu kolejowego, a tym samym bezpieczeństwo jednolitych części wód.

2. Dotyczy rozdziału aPGW *Zestaw działań*

Przy opracowaniu zestawu działań powinny być uwzględnione aspekty związane z liniami kolejowymi i bezpieczeństwem ruchu kolejowego. Wprowadzenie katalogu działań w brzmieniu ogólnym nieuwzględniającym warunków technicznych budowy i eksploatacji linii kolejowych może powodować brak możliwości realizacji danego zadania w brzmieniu ogólnym zawartym w aPGW i brak możliwości uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i pozwoleń wodnoprawnych dla projektów kolejowych a w konsekwencji brak możliwości ich realizacji.

Wnosi się o uwzględnienie następujących aspektów:

- Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne wody opadowe lub roztopowe z linii kolejowych mogą być odprowadzane do wód, urządzeń wodnych lub do ziemi bez oczyszczania. Wyniki badań jakości wód opadowych uzasadniają takie podejście.
- Przepisy techniczne dotyczące budowy kolejowych szczegółowo regulują zasady projektowania obiektów inżynierskich (mostów i przepustów) w tym dobór prześwitów i sposób zagospodarowania cieków pod obiektami. Podyktowane to jest względami bezpieczeństwa budowy kolejowej.
- Projekt z dnia 19 sierpnia 2021 r. ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu wzmocnienia klimatycznego wymiaru polityki miejskiej zawiera propozycje zmian dotyczące miejskich planów adaptacji do zmian klimatu. Plany te mają być wiążące dla planów zagospodarowania przestrzennego. Minister właściwy do spraw klimatu zobowiązany będzie do określenia, w drodze rozporządzenia, formę sporządzania i niezbędne części składowe miejskich planów adaptacji do zmian klimatu, a także szczegółowy zakres zagadnień, które powinny zostać określone w tych planach, biorąc pod uwagę cel planów oraz konieczność zapewnienia poprawy warunków klimatyczno-środowiskowych polskich miast. Rozporządzenie to powinno uwzględniać specyfikę linii kolejowych.

Mając na uwadze powyższe opisy kategorii działań:

- Kształtowanie naturalnych warunków hydromorfologicznych
- Ochrona siedlisk i gatunków
- Kształtowanie naturalnych warunków hydrologicznych
- Kształtowanie stosunków wodnych oraz ochrona ekosystemów od wód zależnych (w tym morfologia i zachowanie ciągłości biologicznej cieków)

powinny zawierać stosowne odstępstwa dla infrastruktury kolejowej.

Aspekt linii kolejowych w aPGW powinien również być ujęty w działaniach:

- Adaptacja do zmian klimatu.
Jeśli w ww. planach adaptacji do zmian klimatu lub innych dokumentach dotyczących zmian klimatu wskazane będzie zadanie polegające na retencjonowaniu wód opadowych lub roztopowych na terenie własnej działki budowlanej bez stosownych wyłączeń np. dla linii kolejowych oznaczać to będzie, że na terenie danego jcw wszystkie wody opadowe lub roztopowe podlegały będą pod te przepisy. Nie będzie możliwe realizowanie inwestycji kolejowej z której wody opadowe lub roztopowe będą kierowane do odbiornika zewnętrznego, np. do rzeki.
- Kształtowanie stosunków wodnych w zlewni jcwp.
Zadanie takie może być interpretowane np. jako utrzymywanie naturalnego kierunku spływu wody opadowej lub roztopowej. Budowa i eksploatacja linii kolejowej może skutkować koniecznością zmiany kierunków kierunku odpływu wody opadowej lub roztopowej co wynika z przepisów kolejowych, warunków zewnętrznych. Skutkować to może brakiem zgody na realizację inwestycji kolejowej jako niezgodną z aPGW.
- Poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków – j.w. Warunki techniczne, otoczenie mostu kolejowego, wymagania bezpieczeństwa ruchu kolejowego stanowią, że w określonych warunkach powstaje konieczność umocnienia dna i brzegów cieków.
- Zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków – j.w.

DYREKTOR
Biuro Ochrony Środowiska
Ewa Makosz
13.X.2021